

KAUNO R. MASTAIČIŲ MOKYKLOS-DAUGIAFUNKCIO CENTRO DIRBTINIO INTELEKTO NAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Dirbtinio intelekto naudojimo Kauno r. Mastaičių mokyklos-daugiafunkcio centro tvarkos aprašas (toliau – tvarkos aprašas) nustato dirbtinio intelekto (toliau – DI) atsakingo naudojimo Kauno r. Mastaičių mokyklos-daugiafunkcio centro veikloje principus, užtikrinant informacijos saugumą, privatumą, etiką, skaidrumą ir teisėtumą.

2. Tvarkos aprašas parengtas remiantis Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos gairėmis „Mokykla dirbtinio intelekto (DI) amžiuje: atsakingo naudojimo principai ir gairės“ nustato dirbtinio intelekto (DI) priemonių naudojimo principus ir tvarką.

3. Šiame tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

Dirbtinis intelektas (DI) – skaitmeninės technologijos, galinčios apdoroti duomenis, generuoti tekstą, vaizdą, garsą ar kitą turinį, imituojančios žmogaus mąstymo ir kūrybos procesus.

DI naudojimasis – procesas, kai mokinys, mokytojas ar kitas bendruomenės narys pasitelkia DI mokymosi, darbo ar kūrybos tikslams.

Akademinis sąžiningumas – principas, pagal kurį mokinio darbas atspindi jo paties pastangas ir žinias, o DI sugeneruotas turinys tinkamai pažymimas.

Asmens duomenys – bet kokia informacija, leidžianti tiesiogiai ar netiesiogiai identifikuoti asmenį (vardas ir pavardė, adresas, nuotrauka, mokymosi rezultatai ir pan.).

Skaidrumas – aiškus nurodymas, kokia apimtimi ir kokiais tikslais buvo naudotas DI. Tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu, Bendroju duomenų apsaugos reglamentu (BDAR), Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos rekomendacijomis dėl skaitmeninių technologijų naudojimo ugdymo procese ir Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos 2026 m. patvirtintomis rekomendacinėmis gairėmis „Mokykla dirbtinio intelekto (DI) amžiuje: atsakingo naudojimo principai ir gairės“.

II. BENDRIEJI DIRBTINIO INTELEKTO NAUDOJIMO PRINCIPAI

4. DI naudojimas mokykloje grindžiamas šiais principais:

4.1. susitarti dėl bendrų DI naudojimo taisyklių, užtikrinti etiką, saugumą ir akademinį sąžiningumą, ugdyti mokinių kritinį mąstymą ir skaitmeninį raštingumą.

4.2. DI yra pagalbinė priemonė.

4.3. Mokiniai turi būti supažindinti su DI naudojimo mokykloje rekomendacijomis.

4.4. Mokytojas aiškiai nurodo, kaip DI leidžiama naudoti jo pamokose.

4.5. Mokiniam rekomenduojama pažymėti DI naudojimą savo darbuose.

- 4.6. Visas darbas parengtas su DI, pateiktas kaip savarankiškas mokinio darbas be nurodymo apie DI naudojimą, laikomas akademinio nesąžiningumo atveju.
- 4.7. DI negali pakeisti mokinio savarankiško mąstymo.
- 4.8. DI naudojimas turi atitikti Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (BDAR) reikalavimus. Draudžiama į DI sistemas įkelti asmens duomenis (mokinių, mokytojų vardus pavardes, nuotraukas) jautrią ar konfidencialią informaciją (sveikatos ar šeimos būklės informaciją).
- 4.9. Prioritetas teikiamas saugioms, mokinių amžių atitinkančioms priemonėms. 1-4 kl. klasių mokiniai DI naudoja tik prižiūrimi mokytojo. Mokytojas įvertina konkrečios DI priemonės naudojimo sąlygas ir amžiaus ribojimus.
- 4.10. DI gali būti naudojamas mokymosi pagalbai, individualizavimui ir specialiųjų ugdymo(si) poreikių mokinių lygių galimybių užtikrinimui (mokiniams, turintiems skaitymo, rašymo, kalbos, dėmesio ar kitų sunkumų).
- 4.11. Mokykla rekomenduoja naudoti DI įrankius, kurie turi aiškią duomenų apsaugos politiką ir nenaudoja įvestų duomenų modelių mokymui be vartotojo sutikimo nerenka ar nesaugo vartotojų duomenų.
5. Mokykla (priedas Nr. 1) pateikia leidžiamų naudoti DI priemonių sąrašą.

III. DI NAUDOJIMAS UGDYMO PROCESĖ

6. Leidžiamas DI naudojimas:

- 6.1. idėjų generavimui;
- 6.2. teksto struktūros planavimui;
- 6.3. kalbos taisymui (rašyba, stilius);
- 6.4. informacijos apibendrinimui;
- 6.5. projektiniams darbams, aiškiai nurodant kaip buvo naudotas DI;
- 6.6. mokymosi medžiagos pritaikymui individualiems poreikiams;
- 6.7. mokytojo pasirengimui pamokoms, bet privalo kritiškai vertinti turinį;

7. Be mokytojo leidimo draudžiama:

- 7.1. pateikti DI sugeneruotą darbą kaip savo;
- 7.2. naudoti DI kontrolinių, testų, kitų atsiskaitomųjų darbų metu;
- 7.3. generuoti netinkamą, diskriminuojančią ar klaidinančią informaciją;
- 7.4. Naudoti DI bet koku kitu būdu, kuris pažeidžia akademinio sąžiningumo principus.

IV. DI NAUDOJIMO ŽYMĖJIMAS

8. Jei darbe naudotos DI pagalbinės priemonės, mokinys privalo tai nurodyti, pavyzdžiui: „Rengiant darbą naudotas dirbtinis intelektas (idėjų generavimui / teksto koregavimui)“.
9. Mokytojas gali nustatyti konkrečią žymėjimo formą.

V. MOKYTOJŲ VAIDMUO

10. Mokytojai:
- 10.1. supažindina mokinius su DI galimybėmis ir ribotumais;
 - 10.2. ugdo kritinį mąstymą ir skaitmeninį raštingumą;

10.3. kuria užduotis, skatinančias refleksiją, argumentavimą, mąstymą;

VI. MOKYKLOS ATSAKOMYBĖ

11. Mokykla:

11.1. supažindina bendruomenę apie DI naudojimo tvarką;

11.2. peržiūri ir prireikus koreguoja aprašą ne rečiau kaip kartą per metus;

11.3. organizuoja mokytojų kvalifikacijos tobulinimą DI tema.

VII. DI NAUDOJIMO RIZIKŲ VALDYMAS

12. DI gali pateikti netikslią, šališką ar klaidinančią informaciją, mokiniai ir mokytojai turi tikrinti faktus iš patikimų šaltinių.

13. DI negali būti naudojamas medicininėms, psichologinėms ar kitoms jautrioms rekomendacijoms gauti.

VIII. INCIDENTŲ VALDYMAS

14. Jei DI naudojimas pažeidžia nustatytas taisykles, mokykla taiko akademinio sąžiningumo nuostatas.

15. Nustačius, kad mokinio darbas visiškai parengtas naudojant DI ir pateiktas kaip savarankiškas darbas, pirmą kartą taikomas įspėjimas ir sudaroma galimybė atsiskaityti pakartotinai.

IX. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Tvarkos aprašas skelbiamas Kauno r. Mastaičių mokyklos-daugiafunkcio centro interneto svetainėje.

17. Mokytojai ir švietimo pagalbos specialistai informuoja ir konsultuoja mokinius bei tėvus apie DI naudojimo galimybes, rizikas ir taisykles.

18. Šis tvarkos aprašas gali būti pakeistas ar papildytas, pasikeitus teisės aktams ar esant būtinybei.

19. Papildytas ar pakeistas tvarkos aprašas tvirtinamas Kauno r. Mastaičių mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriaus įsakymu.

Leidžiamų naudoti DI priemonių sąrašas:

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Amžiaus cenzas	Rizikos lygis	Pastabos
1.	Google Gemini	13+	Vidutinis	Reikalinga paskyra, naudoti tik be asmens duomenų
2.	Open AI ChatGPT	13+	Vidutinis	Galima akademinio nesąžiningumo rizika
3.	Canva	13+	Vidutinis	Reikalinga paskyra
4.	DeepL	13+	Mažas	Tinkama kalbos taisymui
5.	Gamma	13+	Vidutinis	Generuoja turinį automatiškai. PowerPoint alternatyva.
6.	Synthesia	18+	Padidinta	Reikalinga registracija, veidų generavimas. Leidžiama tik mokytojams.
7.	Leonardo AI	18+	Padidinta	Turinio kontrolės iššūkiai. Leidžiama tik mokytojams.
8.	Duolingo Max	13+	Vidutinis	Kalbų mokymosi programa. Yra amžiaus apribojimų.
9.	DALLE	13+	Vidutinis	Integruota į paskyras
10.	Microsoft Copilot	13+	Vidutinis	Edu versijoje – aukštesnis saugumas
11.	Magic School	13+	Vidutinis	Skirta pedagogams
12.	Teachy	13+	Vidutinis	Reikalinga registracija
13.	Nano Banana	Nėra	Padidinta	Rekomenduojama papildomai įvertinti. Leidžiama tik mokytojams.
14.	Autodraw	Nėra	Maža	Maža duomenų apimtis
15.	Artguru.ai	18+	Padidinta	Turinio kontrolės rizika. Leidžiama tik mokytojams.
16.	Textie.ai	13+	Vidutinė	Generuoja tekstą
17.	LearnLab	13+	Vidutinė	Interaktyvioms pamokoms ir refleksijai. Leidžiama tik mokytojams.
18.	NootebookLM	13+	Vidutinė	Pamokų planavimui, administraciniams dokumentams ruošti. Rekomenduojama naudoti su mokyklos paskyra.
19.	Quanda	13+	Vidutinė	Matematikos uždavinių sprendimų platforma. Rekomenduojama naudoti kaip pagalbinė mokymosi priemonė.